

NYTT fra Norsk Vann

Nye verktøy fra Norsk Vann Prosjekt

Norsk Vanns prosjektsystem genererer stadig nye rapporter, veiledninger og andre verktøy på vann- og avløpsfeltet. Prosjektsystemet er fullt ut brukerstyrt, for å sikre at prosjektene har størst mulig aktualitet og nytteverdi.

Her kommer en oversikt over nye verktøy siden forrige nummer av VANN. Rapporter kan kjøpes hos Norsk Vann. De som er med i Norsk Vann Prosjekt eller abonnerer på resultater fra Norsk Vann Prosjekt, kan fritt laste ned rapportene og andre verktøy i pdf-format fra www.norskvann.no. Brosjyrer kan fritt lastes ned fra www.norskvann.no og juridiske verktøy kan fritt lastes ned fra www.va-jus.no.

Eierskap til stikkledninger (Norsk Vann rapport 224/2017)

Rapporten gir en oversikt over ulike modeller for kommunalt eierskap til stikkledningsnettet. Særlig de følgende eiergrensesnittene blir belyst:

- På hovedledningen
- Ut av offentlig regulert vei
- Ved privat tomtegrense

For kommuner som ikke ønsker å endre eiergrensesnittet, men som likevel ser behov for å følge opp stikkledningene grundigere, gir rapporten innspill til hvordan dagens eiergrensesnitt kan forvaltes.

Rapporten omtaler kommuner med ulike eiergrensesnitt, særlig blir situasjonen i Stavanger, hvor kommunen overtok eierskapet for stikkledninger ut av offentlig regulert vei i 2012, beskrevet.

Rapporten gir innspill til hvordan kommuner bør gå frem ved en eventuell overtagelse av eierskapet.

De økonomiske vurderingene som en kommune må gjøre i forkant av en overtagelse blir omtalt.

Til slutt blir stikkledninger i privat sameie og rettigheter til å ha stikkledninger liggende over annen eiers grunn belyst. Det gis råd om hvordan private eiere bør gå frem og det gis forslag til avtaler som kan brukes ved slike anledninger.

Forfattere av rapporten er Vegard Veierød, Vann- og avløpsetaten, Oslo kommune.

Finansieringsbehov i vannbransjen 2016 - 2040 (Norsk Vann rapport 223/2017)

Kommunalt investeringsbehov i vann- og avløpsanlegg fram til 2040 er estimert til ca. 280 milliarder kr basert på dagens kostnadsnivå, hvorav 56 % i kommunal vannforsyning og 44 % i den kommunale avløpstjenesten. 64 % av investeringsbehovet er knyttet til fornyelse av vann- og avløpsnett, og der dagens investeringsnivå må økes med ca. 50 % for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet samt for å ha en bærekraftig forvaltning av infrastrukturen fram til 2040. En annen viktig årsak til investeringsbehovet er en antatt årlig befolkningsvekst på ca. 0,8 % fram til 2040, som krever økt kapasitet i infrastrukturen. Andre viktige årsaker er tiltak som må gjennomføres for å overholde krav i lover og forskrifter som renskrav, økt fokus på sikkerhet og beredskap og ulike typer klimatilpasningstiltak.

De kommunale vann- og avløpstjenestene finansieres med vann- og avløpsgebyrer fra abonnentene. Basert på beregnet investeringsbehov og antatt befolkningsvekst estimeres gjennomsnittlig vekst i årsgebyrene for vann- og avløp for husholdningsabonnentene til 4 % pr. år utover prisvekst. Gebyrkonsekvensene vil imidlertid variere mye fra kommune til kommune.

For å motvirke en så stor årlig gebyrvekst blir det svært viktig at bransjen samarbeider om teknologiutvikling og mer effektiv tjenesteproduksjon for å redusere kostnadene for abonnentene.

Den meste kritiske faktoren for gjennomføring av nødvendige investeringer, vil være tilgangen til nok ingeniører. Dette gjelder både anleggseierne og den private delen av bransjen. Utdanning av flere ingeniører, rekruttering fra andre bransjer samt redusert ingeniørbehov ved innovasjon i planlegging, bygging og drift vil være viktige tiltak. Gjenanskaffelseskostnaden for de offentlige vann- og avløpsanleggene er estimert til 800 milliarder kr og til 500 milliarder kr for private vann- og avløpsanlegg i Norge.

Forfatter er May Rostad, Kinei AS.

Kildesporing av fekal vannforurensning med molekylærbiologiske metoder (Norsk Vann rapport C13/2017)

Fekal forurensning i vann kan spre mikroorganismer som utgjør en helsefare. For å finne de riktige tiltakene er det vesentlig å finne ut hvor forurensningen kommer fra og hva som er den dominerende kilden. NIBIO har introdusert mikrobiell kildesporing for å undersøke opprinnelsen av fekal vannforurensning i forskjellige

typer vassdrag som omfatter jordbruk, viktige drikkevannskilder og urbane område. Metoden omfatter standard tester for påvisning av fekal indikatorbakterien E.coli i første trinn. Videre benyttes molekylærbiologiske DNA tester av vertsspesifikke genetiske markører fra bakteriegruppen Bacteriodales 16S rRNA for sporing av fekale forurensning i prøver hvor E.coli ble påvist. Ved hjelp av bioinformatikk utformes en bidragsprofil for hvilke dyregrupper som bidrar

prosentvis i vannprøven. Det kan skilles mellom bidrag fra mennesker, drøvtyggere, hest og gruppen “andre dyr”. Rapporten presenterer undersøkelser fra perioden 2013 – 2016. NIBIO mener metoden er egnet til å bli implementert i overvåkingen av - og tiltak mot fekal vannforurensning.

Forfattere av rapporten er Adam M. Paruch, Lisa Paruch og Trond Mæhlum, NIBIO.